

ĐỀ THAM KHẢO THI VÀO 10 – ĐỀ SỐ 1**MÔN: NGỮ VĂN – TP. HỒ CHÍ MINH NĂM 2025****Thời gian làm bài: 120 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Chủ đề: BẢO VỆ ĐẤT NƯỚC****I. Đọc hiểu văn bản văn học và viết đoạn văn nghị luận văn học (5.0 điểm)****TRUYỆN THẦN NÚI MINH CHỦ ĐỒNG CỔ***(Lĩnh Nam chích quái – Trần Thế Pháp)*

Theo truyện Báo cự thì thần là Minh Chủ Chiêu Cảm Linh Thần Đức Đại Vương, vốn là thần núi Đồng Cổ. Núi này ở xã Đan Nê Thượng, huyện Yên Định.

Xưa, Vua Lý Thái Tông đi đánh Chiêm thành, đến đóng quân ở Trường Yên, canh ba đêm đó nằm mơ thấy một dị nhân, mặc nhung phục nói với Vua Thái Tông rằng: “Thần là thần núi Đồng Cổ, nghe Vua đi đánh phương Nam xin theo Vua để lập chiến công”. Vua trong giấc mơ cho phép thần đi theo. Dẹp xong Chiêm Thành, Vua phải hoàn về kinh đô, rồi ra lệnh cho quần thần dựng đền thờ ở chùa Từ Ân bên trái bờ sông ở Kinh sư. Khi Thái Tông băng hà, Thái Tông theo di chiếu lên ngôi. Đêm ấy, ngài mơ thấy thần đến nói với mình rằng: “Ba người em là Dục Thánh Vương, Đông Chinh Vương và Vũ Đức Vương âm mưu làm phản”. Sáng sớm hôm sau, ba Vương đã phục binh ở trong Long thành, tiến công đến các cửa thành. Thái Tông sai Lê Phụng Hiểu đem quân chống giữ⁽¹⁾.

Phụng Hiểu vốn là người Na Sơn, huyện Thanh Hóa, người cao 7 thước, râu ria rậm rạp, sức mạnh phi thường. Thời còn bé, có người ở giáp Lương Giang mượn sức ông để đánh nhau với người khác. Ông liền nhổ cây, bật cả rễ lên nên đối phương khiếp sợ. Lúc ba vương làm phản, Lê Phụng Hiểu vâng mệnh mở cửa thành, rút kiếm đến chỗ cửa Quảng Phúc và thét lớn: “Dục Thánh, Đông Chinh, Vũ Đức nhòm ngó ngôi vua, coi thường vua mới, vong ân, bội nghĩa, Phụng Hiểu tôi xin lấy đầu các ông dâng nộp!”. Rồi xông thẳng vào chém chết Vũ Đức Vương. Đông Chinh và Dục Thánh sợ hãi bỏ chạy, bọn tay chân đền tan tác. Nội loạn dẹp yên, y như thần đã báo mộng trợ giúp. Thái Tông liền phong cho thần làm “Thiên hạ Minh Chủ”. Mỗi năm đến ngày mồng 4 tháng 4, nhà vua hội họp trăm quan làm lễ thề ở đền thần. Nội dung lời thề như sau: “Làm bề tôi mà bất trung thì sẽ bị thần giết chết”. Từ đấy, thần được dân chúng hương khói hằng ngày.

Còn như Lê Phụng Hiểu có công dẹp yên nội loạn, Lý Thái Tông sắc phong thưởng: “Trung nghĩa, anh dũng vượt xa Kinh Đức đời Đường”⁽²⁾. Về sau, ông lại theo vua đi đánh Chiêm Thành, có nhiều công tích to lớn, nức tiếng xa gần. Khi ông mất, được dựng đền thờ phụng. Các đời sau cũng phong tặng tước Vương.

(Trần Thế Pháp, *Lĩnh Nam chích quái* – NXB Kim Đồng, 2019)

(1) **Việt Sử Lược chép rằng:** “Vua Lý Thái Tông húy là Đức Chánh, tên là Phật Mã (52 – 3), con trưởng của vua Thái Tổ, mẹ người họ Lê. Thái Tổ lên ngôi phong Phật Mã làm Khai Thiên Đại Vương và lập làm Thái tử. Năm Thuận Thiên thứ 11 (1020) Thái tử có công đi dẹp yên được các bọn giặc rợ. Lý Thái Tổ mất, quần thần vâng theo di chiếu,

đến cung Long Đức mời Thái Tử lên ngôi. Lúc bấy giờ Dục Thánh Vương, Võ Đức Vương đều đem binh mai phục ở ngoài cửa Quảng Phúc muốn đánh lén. Vua từ cửa Tường Phù vào đến điện Càn Nguyên, binh ở ba phủ kéo đến đánh rất gấp. Vua sai Nguyễn Nhân Nghĩa chống cự, quân của ba phủ thất bại, Võ Đức Vương bị Lê Phụng Hiểu giết chết. Trong ngày ấy, vua lên ngôi trước linh cữu vua Thái Tổ, hạ lệnh đại xá tù tội, đổi niên hiệu, lấy năm Thuận Thiên thứ 19 (1028) là năm đầu hiệu Thiên Thành. Quân thần dâng tôn hiệu là: “Khai Thiên Thống Vận Tôn Đạo Quý Đức Thánh Văn Quảng Võ Sùng Nhân Thượng Thiện Chính Lý Dân An Thần Phù Long Hiện Thế Nguyên Ngự Cức Úc Tuế Công Cao Ứng Chân Bửu lịch Thông Nguyên Chí Áo Hưng Long Đại Định Thông Minh Từ Hiếu Hoàng Đế”.

- (2) Kính Đức: Túc Ủy Trì Cung (585 – 658), danh tướng thời mạt Tùy, sơ Đường, tên là Cung, tên chữ là Kính Đức. Khi Lý Thế Dân (sau này là Đường Thái Tổ) bị vây khốn, Kính Đức liều mình cứu giúp chạy thoát. Từ đó Kính Đức trở thành bộ hạ mật thiết của Lý Thế Dân.

Câu 1 (3.0 điểm)

- a. Xác định những đặc điểm nổi bật của truyện truyền kì ở văn bản *Truyện thần núi Minh*

Chủ Đồng Cổ – Trần Thế Pháp) (0.5 điểm)

- b. Tóm tắt cốt truyện và xác định sự việc chính của văn bản *Truyện thần núi Minh Chủ Đồng Cổ*. (0.5 điểm)

- c. Việc hai đời vua đều mơ gặp thần núi Đồng Cổ trong *Truyện thần núi Minh Chủ Đồng Cổ* có ý nghĩa gì? (1.0 điểm)

- d. Nhân vật Lê Phụng Hiểu là người như thế nào? Và có vai trò gì trong *Truyện thần núi Minh Chủ Đồng Cổ*? (1.0 điểm)

Câu 2 (2.0 điểm): Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích nội dung chủ đề và thông điệp của văn bản *Truyện thần núi Minh Chủ Đồng Cổ*

II. Đọc hiểu văn bản nghị luận và viết bài văn nghị luận xã hội (5.0 điểm)

Vùng biển Đông xanh ngắt, cảnh sắc biển, đảo đẹp đến nao lòng. Biển màu lam ngọc cứ trải ra bất tận. Mỗi mùa mưa đến, trên nhiều đảo của Quần đảo Trường Sa chìm trong sắc tím hoang dại của hoa muồng biển và sắc xanh mơn mớn của những cây bàng vuông, những hàng cây phi lao sừng sững. Những ngày thời tiết đẹp, biển Đông lặng gió với cảm giác như đang đi trong hồ, còn với những ngày bão giông, những cơn sóng bạc đầu cuộn cuộn ầm ì hung dữ như muốn nuốt chửng mọi thứ...

Với bất cứ ai đến với đảo Trường Sa hôm nay đều ngỡ ngàng trước vẻ đẹp của mảnh đất thiêng nơi đầu sóng ngọn gió. Một vùng biển xanh trong ngút ngàn, nguồn tài nguyên thiên

nhiên phong phú. Các công trình hạ tầng trên đảo được xây dựng khoa học, con đường từ cầu cảng dẫn đến khu trung tâm, các đơn vị, chùa, trường học, hộ dân... đều được bê tông hóa sạch sẽ dưới những tán cây xanh mát.

Để có được những thành quả đó, ở khu vực Quần đảo Trường Sa - nơi tiên tiêu Tổ quốc, những người lính tuổi mười tám, đôi mươi đang ngày đêm làm nhiệm vụ canh từng tấc đảo, từng sải sóng thiêng liêng để giữ vững chủ quyền biển đảo thiêng liêng của dân tộc.

(Trích *Những người lính kiên trung canh giữ biên cương nơi đầu sóng ngọn gió*,
Vietnamplus.vn)

Câu 1 (1.0 điểm): Hãy phân tích tác dụng của lí lẽ và bằng chứng đối với luận điểm trong văn bản trên.

Câu 2 (4.0 điểm): Từ văn bản trên, hãy viết bài văn (khoảng 600 chữ) nêu suy nghĩ của em về ý nghĩa của biển đảo quê hương và trách nhiệm bảo vệ chủ quyền dân tộc